



بسمه تعالی

طرح درس سیستم‌های اطلاع‌رسانی پزشکی کارشناسی ارشد مامایی تمام گرایشها در ترم دوم

تعداد و نوع واحد: ۰.۵ واحد نظری (۸ ساعت) و ۰.۵ واحد عملی (۱۷ ساعت)

روز و ساعت برگزاری: یکشنبه ساعت ۱۲-۱۰ (۱۳ جلسه)

محل برگزاری: کلاس رایانه دانشکده پرستاری و مامایی

مدرس: دکتر سکینه محمدعلیزاده

درس پیش نیاز یا همزمان: ندارد

هدف کلی درس: آشنایی و کسب توان استفاده بهینه موتورهای جستجوی عمومی و پایگاههای اطلاعاتی تخصصی علوم پزشکی، مامایی و بهداشت باروری

حیطه های هدف: شناختی، روانی حرکتی

فعالیت استاد: سخنرانی، کار عملی با کامپیوتر در کلاس و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر

فعالیت دانشجوی: شرکت فعال در کلاس و کار عملی با کامپیوتر در کلاس بلافاصله بعد از توضیح مدرس و انجام تکالیف مشخص شده در ساعات خارج از کلاس و ارسال آنها به مدرس از طریق

پست الکترونیکی

عرصه یادگیری: کلاس IT

رسانه کمک آموزشی: کامپیوتر (به تعداد دانشجویان و مدرس)، ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت بورد

روش ارزیابی: مشاهده کار عملی دانشجویان در کلاس، تکالیف ارسالی از طریق پست الکترونیکی، پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان‌ترم و پایان ترم

هدف کلی جلسه اول: آشنایی کلی با موتورهای جستجو و بانکهای اطلاعاتی اصلی مرتبط و کسب توانمندی در استفاده از روش جستجوی سریع در Pubmed

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:

۱. موتورهای جستجو و بانکهای اطلاعاتی اصلی مرتبط با پزشکی، سلامت و مامایی را نام ببرد.
۲. منابع الکترونیکی قابل دسترس از طریق کتابخانه‌های دانشگاه را بیان نماید.
۳. قابلیت‌ها و ویژگیهای عمومی موتورهای جستجو و بانکهای اطلاعاتی را توضیح دهد.
۴. میزان پوشش منابع توسط MEDLINE و PubMed را بیان نماید.
۵. از جستجوی سریع بانک اطلاعاتی Pubmed بدرستی استفاده نماید.
۶. Boolean Operators (AND, OR, NOT) را در جستجو بدرستی بکار گیرد.
۷. Truncations or wild cards را در جستجو بدرستی بکار گیرد.
۸. Proximity operators (NEAR, NEXT and ADJ) را در جستجو بدرستی بکار گیرد.

هدف کلی جلسه دوم تا سوم: کسب توانمندی در استفاده از روش جستجوی پیشرفته و کاربرد MeSH در Pubmed و نحوه مدیریت نتایج جستجو

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:

۱. مفاهیم مختلف مربوط به Coding مقالات مثل PMID, doi را توضیح دهد.
۲. از فیلتر کردن نتایج جستجو بر اساس گزینه‌های مختلف از جمله نوع مقاله، قابلیت دسترسی (text availability)، تاریخ نشر، گونه (Species) بدرستی استفاده نماید.
۳. از limit to و exclude بدرستی در جستجوی منابع در Pubmed استفاده نماید.
۴. Sorting نتایج جستجو بر اساس گزینه‌های مختلف را بدرستی انجام دهد.
۵. Format نتایج جستجو را بدرستی بر اساس نیاز انتخاب نماید.
۶. از جستجوی پیشرفته Pubmed بدرستی استفاده نموده و جستجو بر اساس نام ژورنال، تاریخ انتشار مقاله، نام مولف و ... انجام دهد.
۷. مفهوم PICO یا PICOS در استراتژی جستجو را توضیح دهد.
۸. از PICO در استراتژی جستجو بدرستی استفاده نماید.
۹. از MeSH بدرستی کلمات کلیدی را استخراج نماید.
۱۰. با استفاده از MeSH و با ترکیب درست کلمات کلیدی جستجو را انجام دهد.
۱۱. مفهوم CSV و ارزش آن را توضیح دهد.

۱۲. از NLM catalogue بدرستی استفاده نماید.
۱۳. مفهوم open access article را توضیح دهد.
۱۴. Full text مقالات مختلف قابل دستیابی را بدرستی download نماید.
۱۵. مفهوم PMC articles را بدرستی توضیح دهد.
۱۶. قادر باشد بدرستی نتایج جستجو را در NCBI ذخیره نماید.
۱۷. قادر باشد بدرستی نتایج جستجو در PubMed را به destinationهای مختلف از جمله نرم افزار Endnote ارسال نماید.
۱۸. از RSS (Really Simple Syndication) feeds بدرستی استفاده نماید.
۱۹. با استفاده از Using Clinical Queries مطالعات Clinical Study Categories و Systematic Reviews مرتبط با موضوع را بدرستی استخراج نماید.
۲۰. از PubMed Single Citation Matcher بدرستی استفاده نماید.
۲۱. مشخصات ژورنالها را Journals in NCBI Databases پیدا کرده و آنها بدرستی تفسیر نماید.

هدف کلی جلسه چهارم: کسب توانمندی در استفاده صحیح از بانک اطلاعاتی Scopus

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:

۹. منابع تحت پوشش Scopus را توضیح دهد.
۱۰. از روشهای مختلف جستجو در Scopus (Basic search, Advanced search, Quick search, Author search) بدرستی استفاده نماید.
۱۱. از RSS (Really Simple Syndication) feeds بدرستی استفاده نماید.
۱۲. مفهوم IF و H-index را بدرستی توضیح دهد.
۱۳. اطلاعات مربوط به هر مولف (مقالات، H-index) را بدرستی استخراج نماید.
۱۴. قادر باشد بدرستی نتایج جستجو در Scopus را به destinationهای مختلف از جمله نرم افزار Endnote ارسال نماید.
۱۵. از limit to و exclude بدرستی در جستجوی منابع در Scopus استفاده نماید.
۱۶. Sorting نتایج جستجو بر اساس گزینه‌های مختلف از جمله citation را بدرستی انجام دهد.
۱۷. Full text مقالات مختلف قابل دستیابی را بدرستی download نماید.
۱۸. به جزئیات citation به مقالات بدرستی دسترسی پیدا کند.

هدف کلی جلسه پنجم: کسب توانمندی در استفاده صحیح از بانک اطلاعاتی Cochrane

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:

۱. منابع تحت پوشش از جمله ۶ بانک اطلاعاتی تحت پوشش Cochrane را توضیح دهد.
۲. با استفاده صحیح از گزینه‌های مختلف Browse (طبقه بندی موضوعی، الفبایی و ...) به منابع به سهولت دست یابد.
۳. از روشهای مختلف جستجو در Cochrane (Quick search, Advanced search) بدرستی استفاده نماید.
۴. قادر باشد بدرستی نتایج جستجو در Cochrane را به Endnote ارسال نماید.

هدف کلی جلسه ششم و هفتم: کسب توانمندی در استفاده صحیح از سایر بانکهای اطلاعاتی بین‌المللی و سایر مجموعه های الکترونیکی موجود در کتابخانه مرکزی دانشگاه

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:

۵. از Web of Science منابع مورد نیاز از جمله IF ژورنال‌های ISI را بدرستی استخراج نماید.
۶. از Mosby's Nursing Index منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۷. از Access Medicine منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۸. از EBSCO's databases منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۹. از پایگاه مجلات تمام متن و کتابهای الکترونیکی Science direct منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۱۰. از پایگاه مجلات الکترونیکی تمام متن Wiley interScience منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۱۱. از مجلات الکترونیکی تمام متن BMJ journals منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۱۲. از مجلات، کتب الکترونیکی، راهنماها و اطلاعات پزشکی و دارویی MD Consult منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۱۳. از مجلات الکترونیکی پزشکی تمام متن OvidSP منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۱۴. از Oxford journals منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۱۵. از مجلات و پایاننامه‌های الکترونیکی ProQuest منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۱۶. از مجلات الکترونیکی Springer منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.

هدف کلی جلسه هشتم: کسب توانمندی در استفاده صحیح از بانک اطلاعاتی ایرانی و اسلامی

1.

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:

۱. از SID منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۲. از Medlib منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۳. از Magiran منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۴. از Irandoc منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.
۵. از ISC منابع مورد نیاز را بدرستی استخراج نماید.

هدف کلی جلسه نهم: کسب توانمندی استفاده صحیح از پایگاه‌های مهم مبتنی بر شواهد، MedlinePlus، Google Scholar و برخی سایتهای آموزش الکترونیکی رایگان

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:

۱. با استفاده از پایگاه‌های مهم مبتنی بر شواهد مثل UptoDate و tripdatabase شواهد مورد نیاز در زمینه‌های مورد نظر را استخراج نماید.
۲. از منابع مختلف در MedlinePlus بدرستی استفاده نماید.
۳. با بهره‌گیری از روشهای مختلف جستجو در Google Scholar، منابع علمی مورد نیاز، اطلاعات مربوط به مولفین (مقالات، H-index) و جزئیات citation به مقالات را بدرستی استخراج نماید.
۴. با پایگاه‌های E-Learning رایگان مرتبط با رشته مثل Global health learning، Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health OpenCourseWare آشنا شده و حداقل یک درس را در یکی از این پایگاهها گذرانده و گواهی مربوطه را ارائه دهد.

هدف کلی جلسه دهم: کسب توانمندی دسترسی به ژورنالهای رایگان

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند از منابع زیر بدرستی منابع مورد نظر را استخراج نماید.

Full-text journal sources available worldwide without charge

1. BioMed Central (www.biomedcentral.com/browse/journals/)

2. Public Library of Science (PLOS): (www.plos.org/journals/)

3. PubMed Central (PMC): (www.pubmedcentral.nih.gov/)

Web sites listing journals offering free full-text access include:

4. [Free Medical Journals \(freemedicaljournals.com/\)](http://freemedicaljournals.com/)

5. [HighWire Press \(highwire.stanford.edu/lists/freeart.dtl\)](http://highwire.stanford.edu/lists/freeart.dtl)

6. http://www.gfmer.ch/Medical_journals/Free_medical.php

هدف کلی جلسه یازدهم: کسب توانمندی در استفاده صحیح از وبسایتهای ارائه دهنده گایدلاینهای مبتنی بر شواهد

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند از وبسایتهای ارائه دهنده گایدلاینهای مبتنی بر شواهد اطلاعات مورد نیاز را استخراج نماید.

Examples of evidence-based guidelines

1. [Australian National Health and Medical Research Council: Clinical Practice Guidelines \(nhmrc.gov.au/publications/subjects/clinical.htm\)](http://nhmrc.gov.au/publications/subjects/clinical.htm)

2. [Canadian Medical Association – Infobase: Clinical Practice Guidelines \(mdm.ca/cpgsnew/cpgs/index.asp\)](http://mdm.ca/cpgsnew/cpgs/index.asp)

3. [National Guideline Clearinghouse \(US\): \(www.guideline.gov/\)](http://www.guideline.gov/)

4. [National Library of Guidelines \(UK\): \(www.library.nhs.uk/guidelinesFinder/\)](http://www.library.nhs.uk/guidelinesFinder/)

5. [New Zealand Guidelines Group \(www.nzgg.org.nz\)](http://www.nzgg.org.nz)

6. [NICE Clinical Guidelines \(UK\): \(www.nice.org.uk/aboutnice/whatwedo/aboutclinicalguidelines/about_clinical_guidelines.jsp\)](http://www.nice.org.uk/aboutnice/whatwedo/aboutclinicalguidelines/about_clinical_guidelines.jsp)

7. [Obstetrics, gynecology and reproductive medicine Guidelines, reviews, position statements, recommendations, standards \(http://www.gfmer.ch/Guidelines/Obstetrics_gynecology_guidelines.php\)](http://www.gfmer.ch/Guidelines/Obstetrics_gynecology_guidelines.php)

هدف کلی جلسه دوازدهم: کسب توانمندی در استفاده صحیح از پایگاههای اطلاعاتی مرتبط با رشته

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند از وبسایتهای ارائه دهنده گایدلاینهای مبتنی بر شواهد اطلاعات مورد نیاز را استخراج نماید.

۱. از WHO.int اطلاعات مورد نظر را بدرستی بدست آورد.

۲. از [Reproductive Health Library](http://www.reproductivehealthlibrary.org/) اطلاعات مورد نظر را بدرستی بدست آورد.

۳. از Geneva Foundation for Medical Education and Research اطلاعات مورد نظر را بدست آورد.

۴. از UNFPA اطلاعات مورد نظر را بدست آورد.

۵. از db.jhuccp.org/ics-wpd/popweb/ POPLINE اطلاعات مورد نظر را بدست آورد.

هدف کلی جلسه دوازدهم: کسب توانمندی در استفاده صحیح از وبسایتهای مرتبط با رشته

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند از وبسایتهای مرتبط با رشته اطلاعات مورد نیاز را استخراج نماید.

۱. از WHO.int اطلاعات مورد نظر را بدرستی بدست آورد.
۲. از [Reproductive Health Library](#) اطلاعات مورد نظر را بدرستی بدست آورد.
۳. از Geneva Foundation for Medical Education and Research اطلاعات مورد نظر را بدست آورد.
۴. از UNFPA اطلاعات مورد نظر را بدست آورد.
۵. از POPLINE ([db.jhuccp.org/ics-wpd/popweb/](#)) اطلاعات مورد نظر را بدست آورد.
۶. از Global Health ([www.cabi.org/datapage.asp?iDocID=169](#)) اطلاعات مورد نظر را بدست آورد.

هدف کلی جلسه سیزدهم: کسب توانمندی در استفاده صحیح از پایگاههای اطلاعاتی مرتبط با رشته

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:

۱. از اطلاعات کارآزماییهای بالینی را از منابع معتبر استخراج نماید.

Sources of Trial Information:

1. Iranian Clinical Trial Registry: <http://www.irct.ir/fa/>
2. Canadian Trials: <http://www.canadatrials.com/>
3. FDA site search: www.fda.gov/cder/
4. USA clinical trials: www.clinicaltrials.gov
5. UK clinical trials: www.controlled-trials.com/mrct/
6. WHO Listing: <http://www.who.int/ictrp/en/>

اطلاعات مورد نظر را از grey literature استخراج نماید.

Finding grey literature

1. Grey Matters: a practical search tool for evidence based searching. Canadian Agencies for Drugs and Technologies in Health (CADTH) http://cadth.ca/media/pdf/Grey-Matters_A-Practical-Search-Tool-for-Evidence-Based-Medicine.doc
2. New York Academy of Medicine Grey Literature Database (www.nyam.org/library/pages/grey_literature_report)
3. Practical guide to searching grey literature (UBC): <http://toby.library.ubc.ca/subjects/subjpage2.cfm?id=877>
4. OpenSIGLE (<http://opensigle.inist.fr/>)
5. European database indexes grey literature
6. Databases such as which index conference proceedings & theses (CINAHL)

روش آموزش:

شیوه آموزش دانشجویان محور بوده و کلاس درس با استفاده از منابع و سرفصل های تعیین شده و اینترنت به صورت مشارکتی و پرسش و پاسخ اداره خواهد شد.

انتظارات از دانشجویان محترم:

انتظار می رود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس ارائه شده قبل از حضور در کلاس مطالب درسی را مرور کرده و در بحث ها مشارکت فعال داشته باشند، چرا که آمادگی قبلی منجر به یادگیری عمیق تر و مشارکت بهتر دانشجویان در کلاس خواهد گردید.

- سیاست مدرس در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان در کلاس درس: گزارش به اداره آموزش
- نحوه ارزشیابی دانشجویان و بارم مربوط به هر ارزشیابی:
- الف) در طول دوره (تکالیف انجام شده در کلاس، ارسال منظم و بموقع تکالیف انجام شده در منزل از طریق پست الکترونیکی، امتحان میان ترم.....) بارم: ۱۰ نمره
- ب) پایان دوره: بارم: ۱۰ نمره

References

1. PubMed® Online Training. <http://www.nlm.nih.gov/bsd/disted/pubmed.html>
2. PubMed help (Internet). <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK3827/pdf/pubmedhelp.pdf>
3. The Cochrane Library on Wiley InterScience User Guide. http://www.thecochranelibrary.com/userfiles/ccoch/file/userguide_english.pdf
4. Advanced search in Scopus. http://help.scopus.com/Content/h_advsrch.htm
5. Higgins JPT, Deeks JJ. Chapter 7: Selecting studies and collecting data. <http://handbook.cochrane.org/>
6. Hebda T. Handbook of Informatics for Nurses & Health Care Professionals. Pearson Educacion. 5th ed., 2012.
7. Help for users (<http://centlibrary.tbzmed.ac.ir/?PageID=27>)